

Μετατρέποντας τα όρια σε συνδέσεις:
Σημιακές επεμβάσεις αναβίωσης του αστικού κέντρου
των Χανίων

Διπλωματική Εργασία
Πολυτεχνείο Κρήτης Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
Έτος 2019

Ομάδα φοιτητών: Παπαβασιλείου Ορέστης - Φώτιος
Πιλάτου Ελένη

Επιβλέπων καθηγητής: Τζομπανάκης Αλέξιος

Ιστορική Ανάλυση

1941-1945
Γερμανική
Κατοχή

1945 - 1974
Μεταπολεμική

1974 - 2019
Μεταπολίτευση

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚὰ ΣΧΕΔΙΑ ΧΑΝΙΩ

Ι
 σ
 τ
 ο
 ρ
 ι
 α
 τ
 ω
 ν

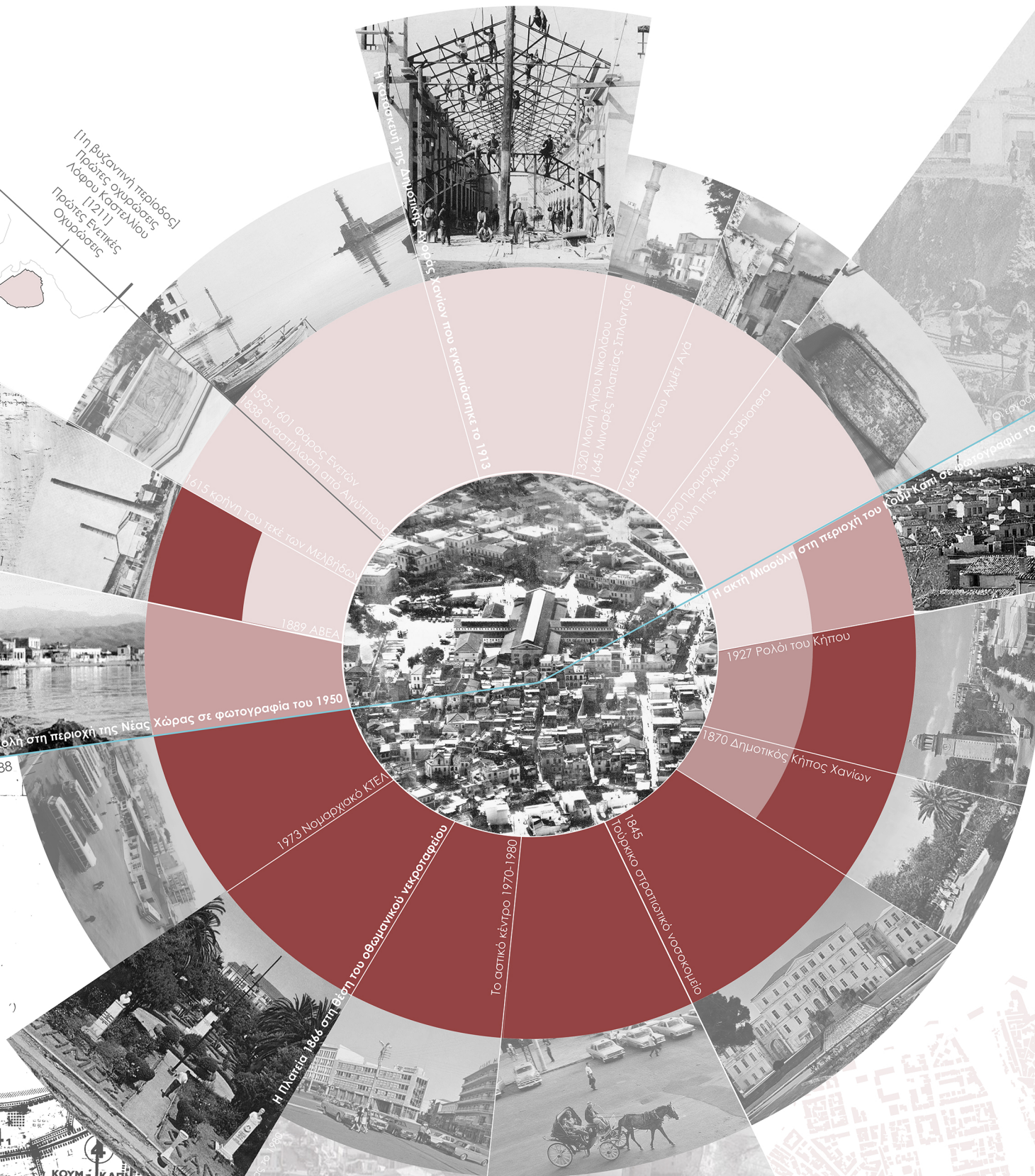
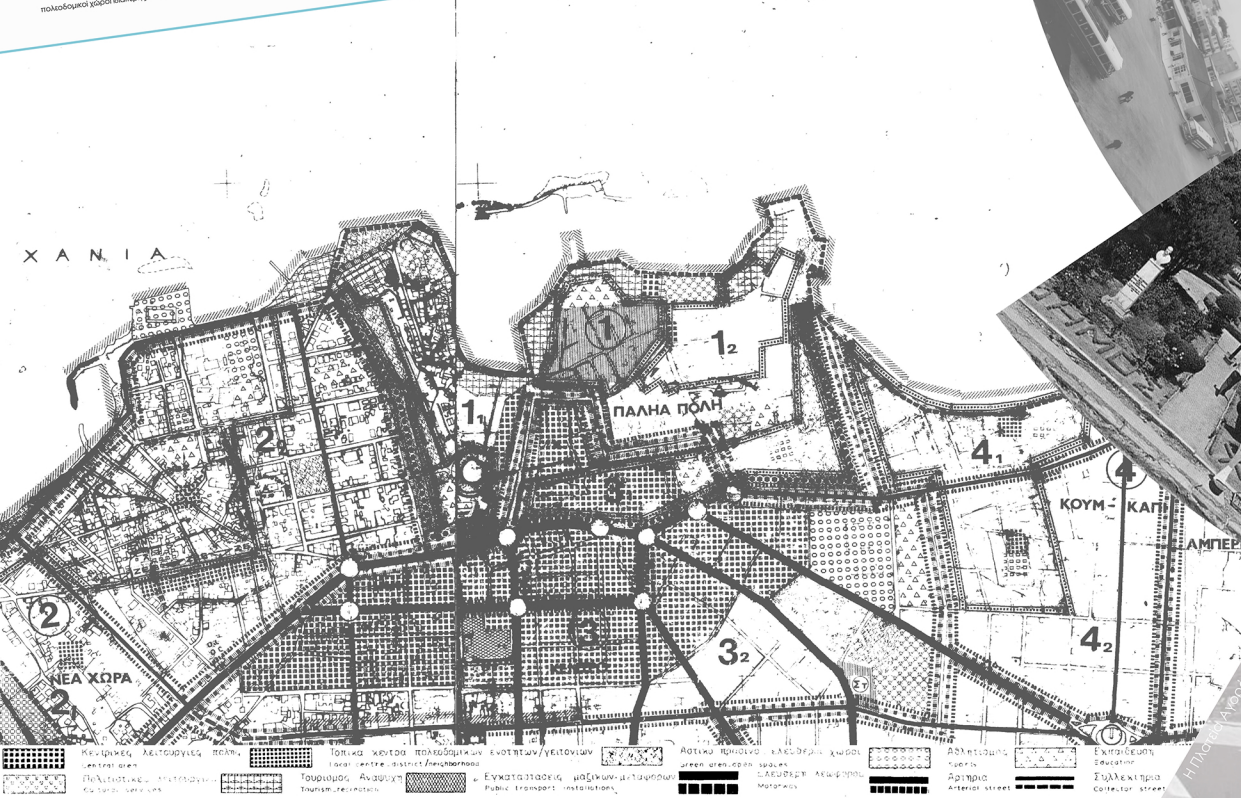
 σ
 υ
 ν
 ο
 ι
 κ
 ι
 ᾶ
 ν

 γ
 υ
 ρ
 ῶ

 α
 π
 ὀ
 τ
 ο

 ι
 σ
 τ
 ο
 ρ
 ι
 κ
 ὀ

 κ
 ἔ
 ν
 τ
 ρ
 ο

NEA ΧΩΡΑ

1866-1869 Κρητική Επανάσταση
μορφή τυπικής επαρχιακής μουσουλμανικής
συνοικίας

1898-1913 Κρητική Πολιτεία
εφαρμογή ρυμοτομίας εκτός των τειχών
πολεοδομικό σχέδιο 1901

1919-1940 Μεσοπόλεμος
εγκατάσταση Μικρασιατών

1940 Γερμανική Κατοχή

σημαντικές καταστροφές

1946-1949 Εμφύλιος Πόλεμος
 παραχώρηση οικοπέδων σε Μικρασιάτες

στη περιοχή του Βαρουσίου
1988 Πολεοδομικό Σχέδιο Πόλης

ρύθμιση ζωνών χρήσεων, οδικών αξόνων
και συντελεστών δόμησης

2017 Εργασίες Αναζωογόνησης
ανάπλαση ακτής Παπανικολή

ΚΟΥΜ ΚΑΠΙ

1590 Ενετοκρατία
προμαχώντας Sabionera (Πύλη της Άμμου) με πύλη που οδηγούσε στη παραλία της περιοχής

1850 Οθωμανική Κατοχή
μορφή παραγωγής που κατοικούσαν από
Βεδουίνους εργάτες από τη Βόρεια Αφρική
- ονομασία Kum Kapisi (Πύλη της Άμμου)

1913 Ένωση Κρήτης με Ελλάδα
ανταλλαγή πληθυσμών ανάμεσα στην Ελλάδα και την
πρώην Οθωμανική αυτοκρατορία

1913 - 1923
προσπάθειες από τους Κρητικούς και την Ελληνική
κυβέρνηση για να βελτιώσουν τις συνθήκες ζωής και
υγιεινής στη περιοχή

1923 Συνθήκη Λωζάνης
εγκατάσταση Μικρασιατών προσφύγων

1988 Πολεοδομικό Σχέδιο Πόλης
ρύθμιση ζωνών χρήσεων, οδικών αξόνων
και συντελεστών δόμησης

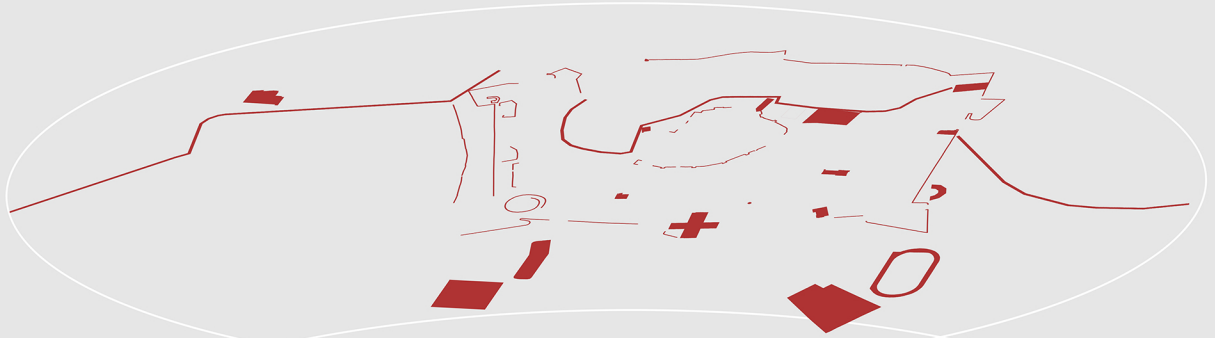
2017 Έργασίες Αναζωογόνησης
ανάθεση ιδέας ανάπτυξης ακτής Μιαούλη

Χάρτες Ανάλυσης Αστικού Κέντρου

Υφιστάμενη κατάσταση
Δυνατότητες - ευκαιρίες

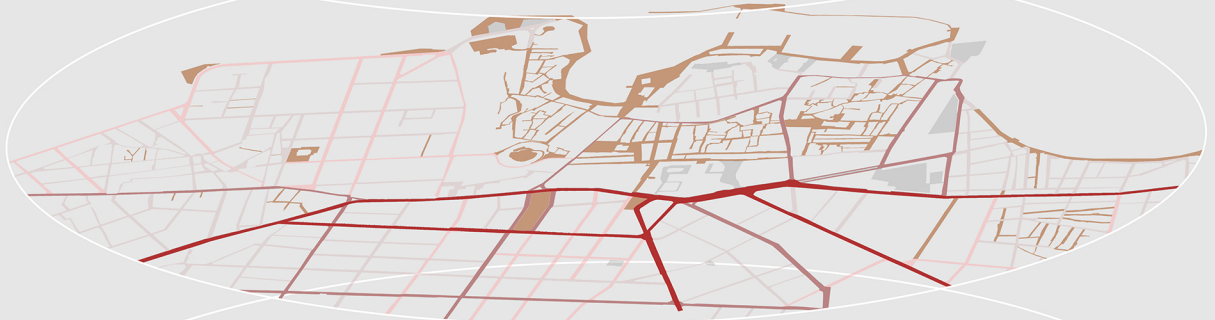
Τοπόσημα και χώροι συνάθροισης

- _ασύνδετα σημεία συγκέντρωσης
- _ισχυρό παράκτιο μέτωπο
- _συνένωση παράκτιων μετώπων
- _δημιουργία δικτύου δημόσιων χώρων

Δίκτυο πόλης

- _διαχωρισμός πόλης από φορτισμένο άξονα κυκλοφορίας
- _έλλειψη δικτύου πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων
- _δυνατότητα διαπλάτυνσης πεζοδρομίων
- _δημιουργία ενιαίου δικτύου πεζοδρόμων ποδηλατοδρόμων

Χρονολογίες κτιρίων

- _διακριτές φάσεις εξάπλωσης της πόλης
- _ανάδειξη ιστορικών περιόδων της πόλης

Ύψη κτιρίων

- _συσχετισμός ηλικίας κτιρίων με τα ύψη τους
- _ανάδειξη χαρακτήρα εκάστοτε περιοχής
- _δημιουργία διαφορετικών χωρικών ποιοτήτων

Χρήσεις ισογειών

- _συσχέτιση οδικού δικτύου και ελεύθερων χώρων με τις συγκέντρωσεις χρήσεων
- _δημιουργία τοπικών κέντρων
- _αξιοποίηση ελεύθερων χώρων

Δομημένο αδόμητο

- _έλλειψη δημόσιων χώρων στη Νέα Χώρα
- _ύπαρξη υποβαθμισμένων ελεύθερων χώρων στο κέντρο της πόλης
- _μεγάλα αστικά κενά στους προμαχώνες και την τάφρο της Παλιάς Πόλης
- _εκμετάλλευση αστικών κενών διαφορετικής κλίμακας

Ιδιαίτερα Χαρακτηριστικά

ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ - ΣΥΝΔΕΘΕΝ

Νέο Χώρο

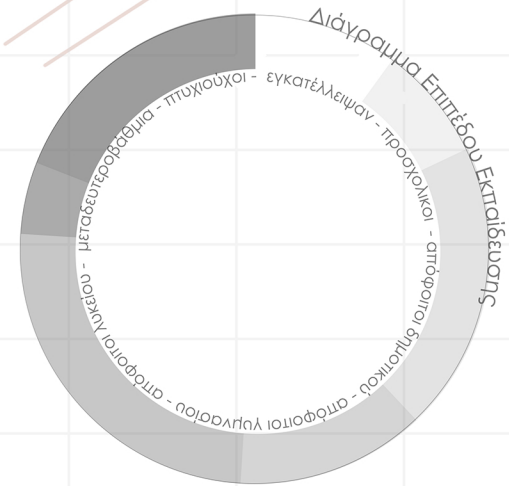
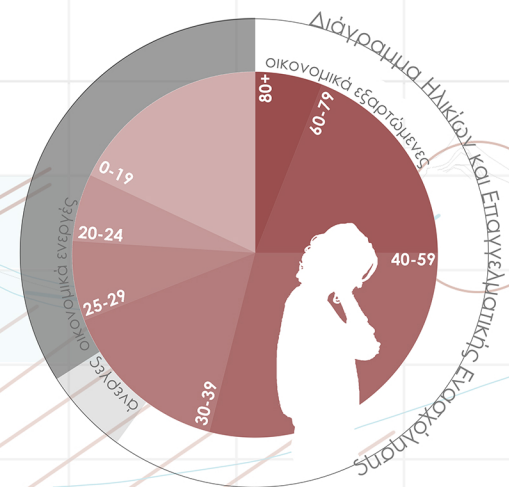
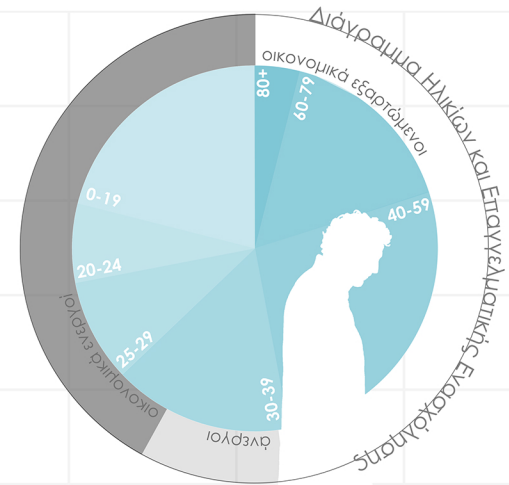

Κέντρο

Κούκλες

Διαγράμματα Κοινωνικών Χαρακτηριστικών μόνιμων κατοίκων Χανίων

σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ 2011

τουριστική εκμετάλλευση

δαιδαλώδεις δρόμοι

ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ

έλλειψη δημοσίων χώρων

κατοικίες

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ

ΚΤΙΣΜΑΤΑ

ΥΠΕΡΟΙΚΟΠΟΡΤΟΚΙΝΗΣΗ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗ

ΚΤΕΛ

μετακίνηση

ΔΙΑΧΥΣΗ ΠΕΖΩΝ

δημόσιοι χώροι

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ

ΣΥΜΦΟΡΗ

ΑΣΤΙΚΑ

ΠΑΡΚΟ

χωροστάθμευσης

ΑΝΕΤΙΚΑ ΤΕΙΧΗ

ΜΟΝΟΤΟΝΟ

ΑΝΕΤΙΚΑ ΤΕΙΧΗ

ΑΝΕΤΙΚΑ ΤΕΙΧΗ

ΑΝΕΤΙΚΑ ΤΕΙΧΗ

ΑΝΕΤΙΚΑ ΤΕΙΧΗ

ΑΝΕΤΙΚΑ ΤΕΙΧΗ

ΑΝΕΤΙΚΑ ΤΕΙΧΗ

ΑΝΕΤΙΚΑ ΤΕΙΧΗ

ΑΝΕΤΙΚΑ ΤΕΙΧΗ

ΑΝΕΤΙΚΑ ΤΕΙΧΗ

ΑΝΕΤΙΚΑ ΤΕΙΧΗ

ΑΝΕΤΙΚΑ ΤΕΙΧΗ

ΑΝΕΤΙΚΑ ΤΕΙΧΗ

ΑΝΕΤΙΚΑ ΤΕΙΧΗ

ΑΝΕΤΙΚΑ ΤΕΙΧΗ

ΑΝΕΤΙΚΑ ΤΕΙΧΗ

Προθέσεις

Περιοχές ενδιαφέροντος

Πλατεία Βαφέ

- _δημιουργία κέντρου περιοχής
- _διαμόρφωση πλατείας
- _ενίσχυση συνδέσεων
- _ανάδειξη χαρακτήρα γειτονίας
- _οργανωμένη τουριστική εκμετάλλευση

Υπάρξη πλατείας στο ρυμοτομικό σχέδιο 1901.

Φωτογραφία της πλατείας τη δεκαετία του 1950 από τον Ιάσο Πρωτοπαπίτη.

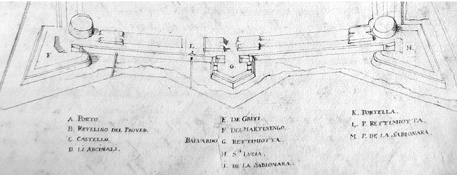
Απεικόνιση του οθωμανικού νεκροταφείου σε χάρτη του Μ. Charman, το 1905.

Δημοτική Αγορά

- _δημιουργία εναλλακτικού περάσματος
- _ιστορική ενθύμιση
- _ενσωμάτωση πάρκου τσέπης
- _ενθάρρυνση εναλλακτικών μέσων μεταφοράς - αφετηρία δρομολογίων

Η χαλάρωση των παλαιών περασμάτων αφετηρία των νέων μεταφορών το 1970.

Χάρτης με τις αναβάσεις των προμαχώνων, όπου είναι ευδιάκριτος και ο νοτιοανατολικός προμαχώνας Santa Lucia.

Φωτογραφία από τη καθαίρεση του νότιου τμήματος του προμαχώνα Santa Lucia, τη δεκαετία του 1930.

Πλατεία 1866

- _εξοικείωση χρηστών
- _δημιουργία χώρου εκτόνωσης χρήσεων
- _διατήρηση αναγνώσιμης πορείας
- _δημιουργία φίλτρου μεταξύ πεζών και οχημάτων

Η καθαίρεση του οθωμανικού νεκροταφείου και η αφαίρεση των κτιρίων της Μεθέρσης.

Η θέση της Αγοράς σε σχέση με τον προμαχώνα Santa Lucia στο σχέδιο του 1930.

Η λειτουργία της Δημοτικής Αγοράς ως περάσμα τη δεκαετία του 1960.

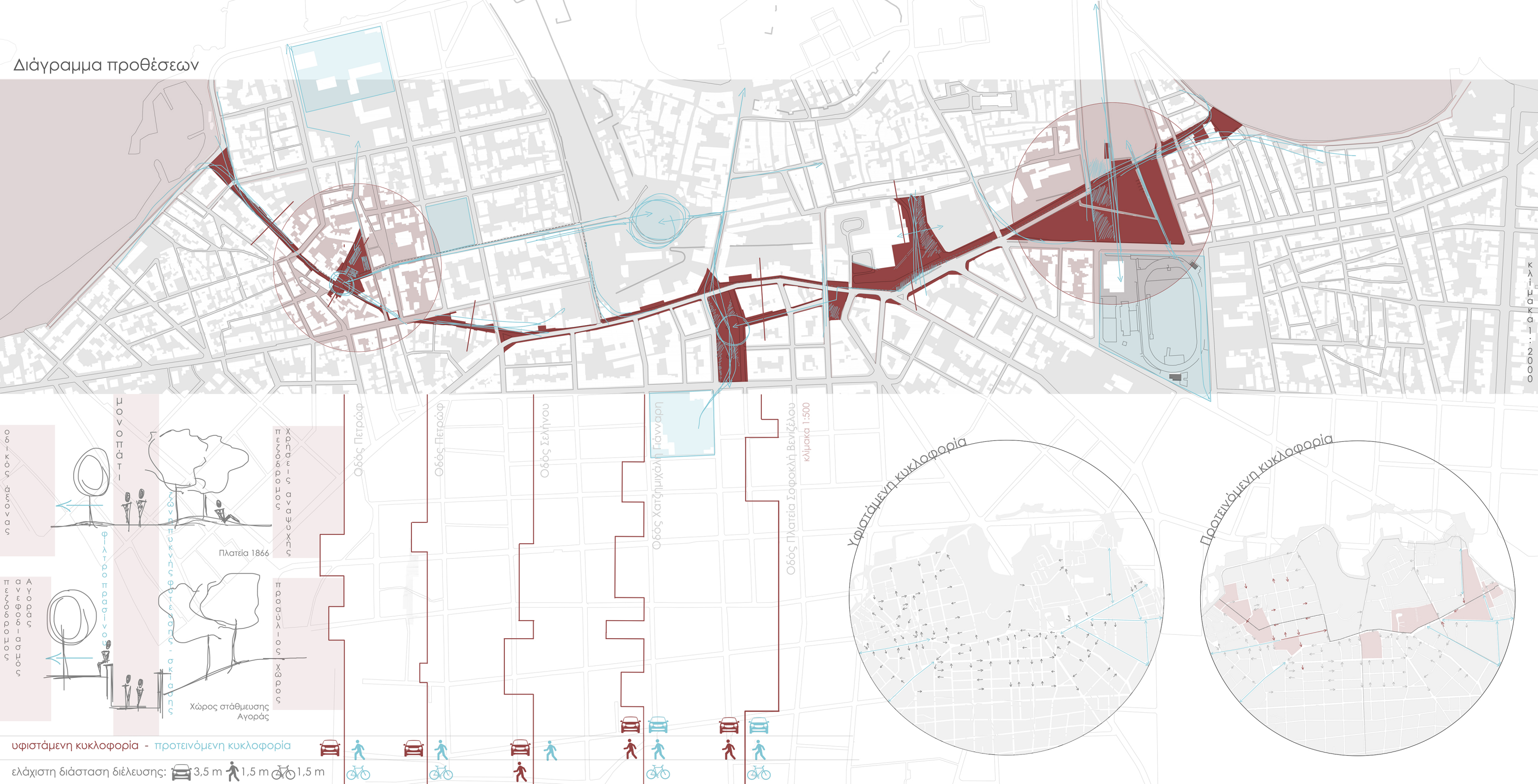
Προμαχώνας Santa Lucia

- _ανάδειξη ως ιστορικού τεκμηρίου
- _αφαίρεση υφιστάμενων κτιρίων
- _δημιουργία υπερτοπικής πλατείας και πάρκου
- _ενίσχυση ζώνης πολιτισμού και παιδείας
- _επανεύση αγωγής ανθρώπινης κλίμακας

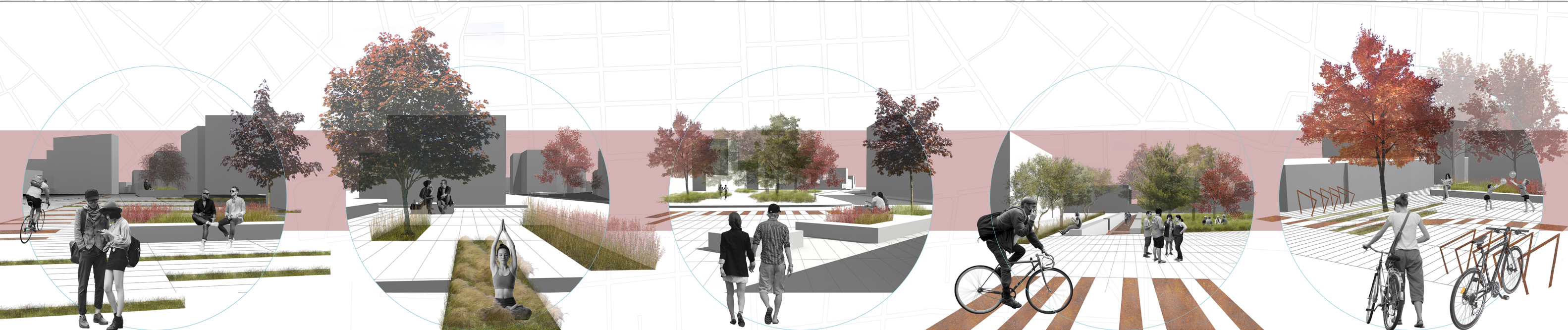
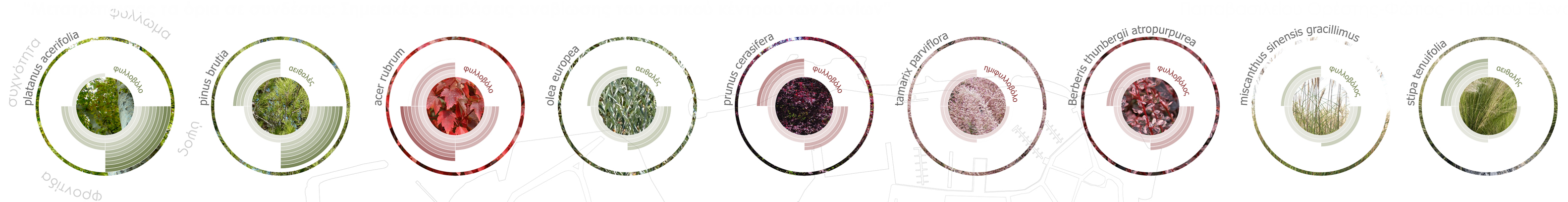

Τμήμα πολεοδομικής πρότασης Καλλιγά-Ρωμανού, 1975 για την ανάδειξη των ενετικών τειχών.

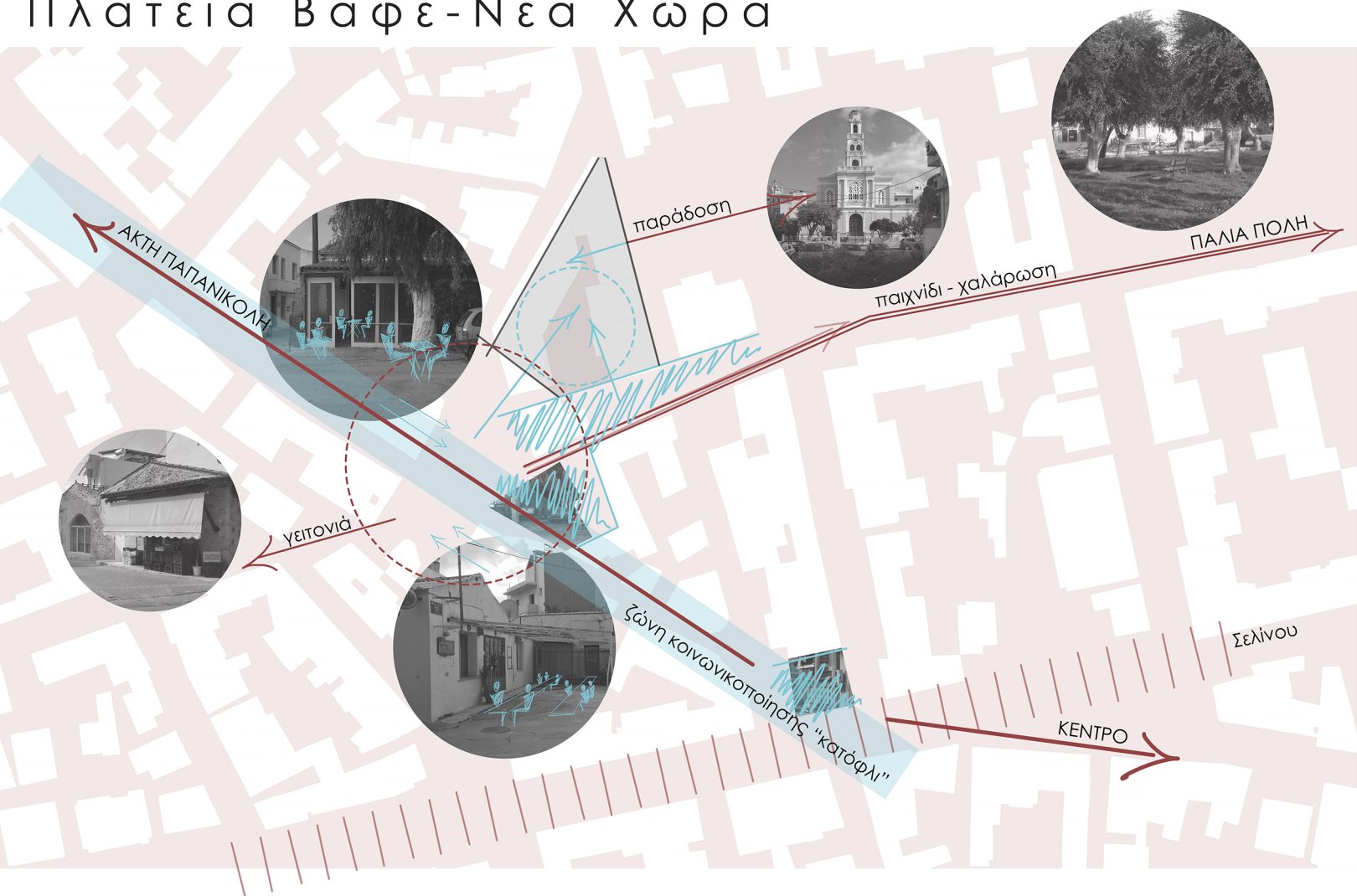
Διάγραμμα προθέσεων

Masterplan

Πλατεία Βαφέ-Νέα Χώρα

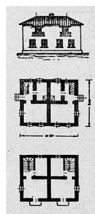

Ανάγνωση ποιότητας περιοχής

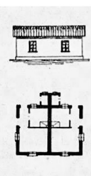
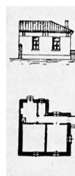
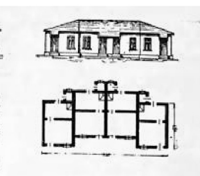

Τυπολογίες και συνήθειες διαβίωσης

Τύποι αστικών κατοικιών της Ε.Α.Π.
Μονόροφες και δίοροφες προσφυγικές κατοικίες
 -ισόγειες συνεχόμενες συχνά διώμες κατοικίες
 -δίοροφες διπλοκατοικίες ή τετρακατοικίες

Εικόνα από τη ταινία "Μονή Πόλη" Νίκου Κούνδουρου, στο Δούρατο το 1954.

Υλικά κατασκευής:
 πέτρα, χωματόπλινθοι, κομμάτια έτοιμο μπετόν, στέγη από πισσόχορτα ή κεραμίδια

Παράδειγμα οικίας 19ου αιώνα
Αρχοντικό στην οδό Τριπόδων 27 στην Πλάκα
 "εξαιρετικό δείγμα αθηναϊκού σπιτιού"

Ισόγειο

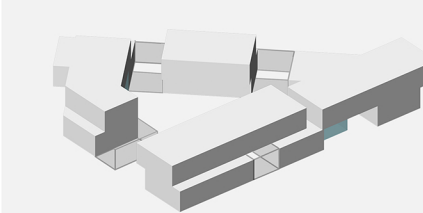
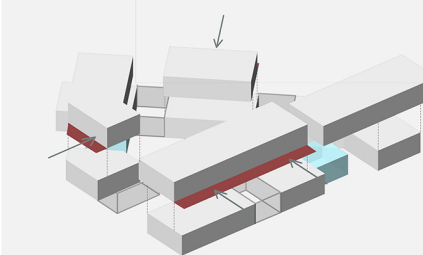
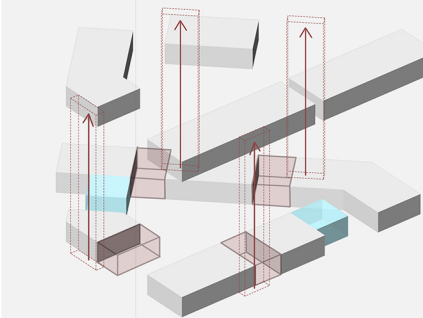
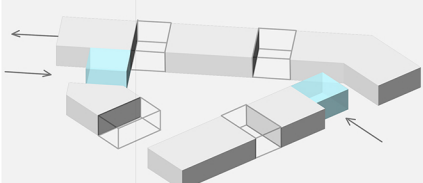
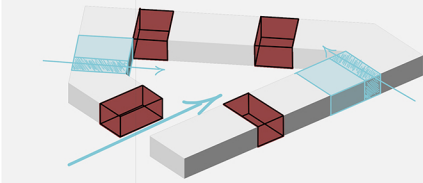
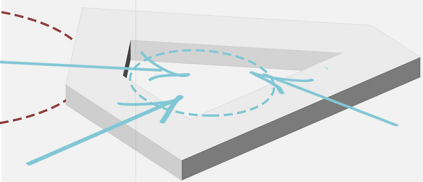
1ος όροφος

2ος όροφος

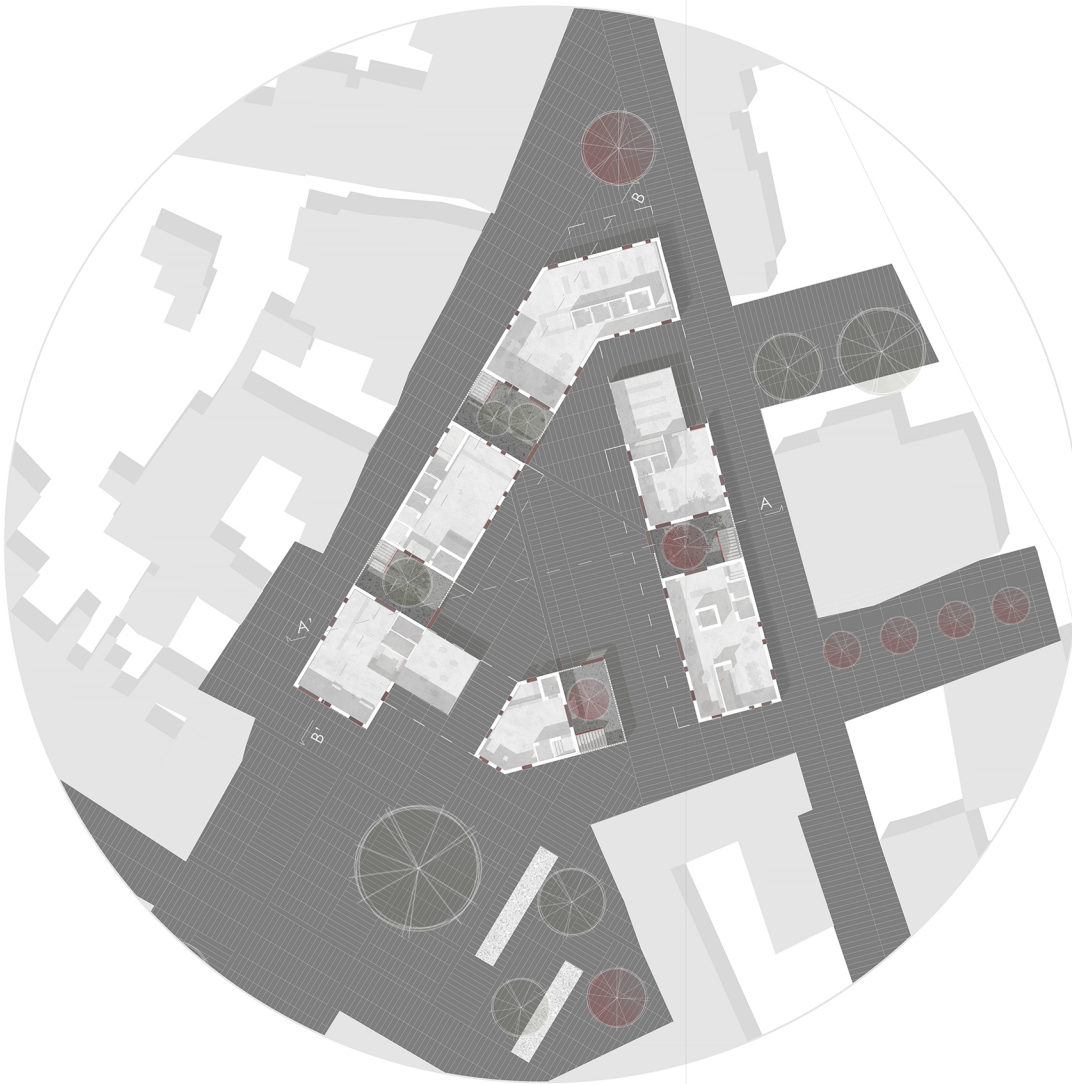
Προταση Πλατείας Βαφέ

Κεντρική Ιδέα Ογκοπλασσίας

Κάτοψη Ισογείου

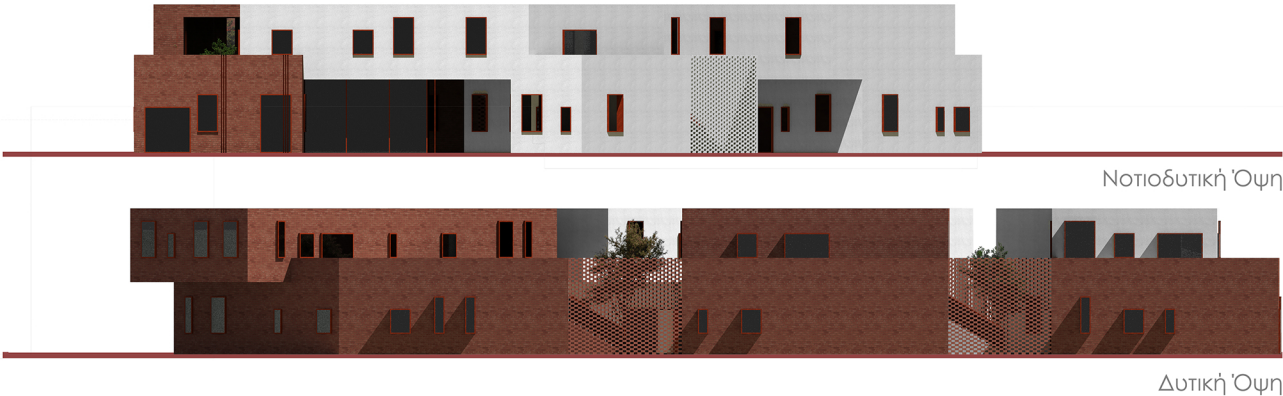
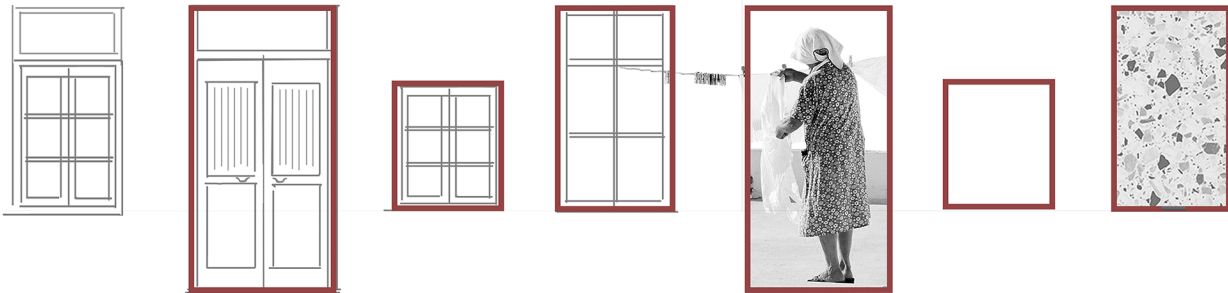
Κλίμακα 1:250

Κάτοψη Οροφής

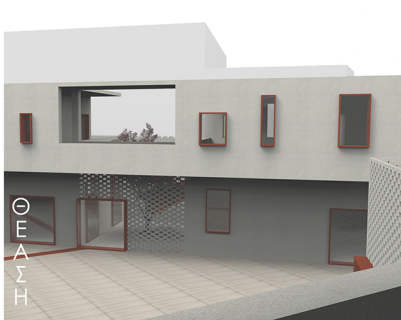
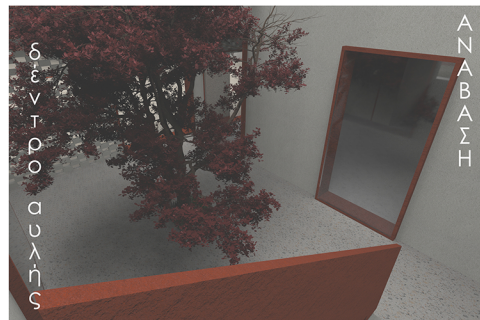
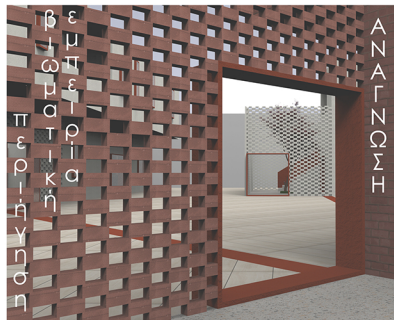
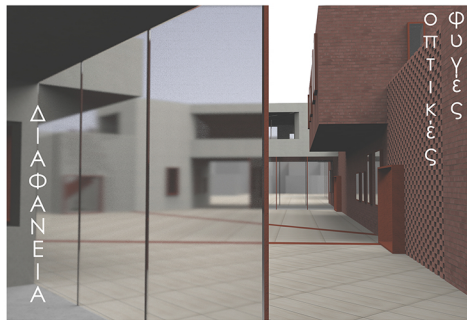
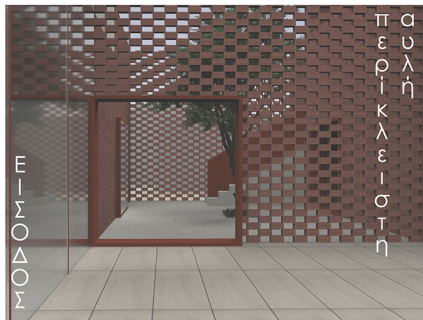
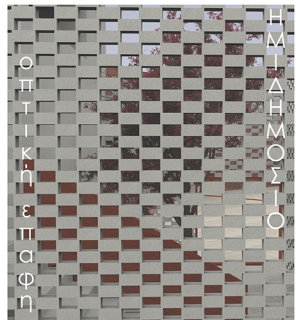
Μεταγραφή Ανοιγμάτων

Νοτιοδυτική Όψη

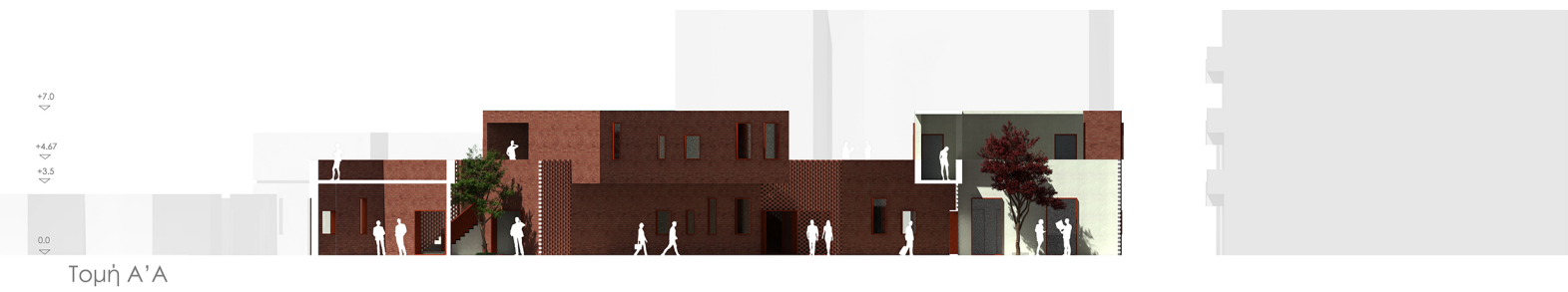
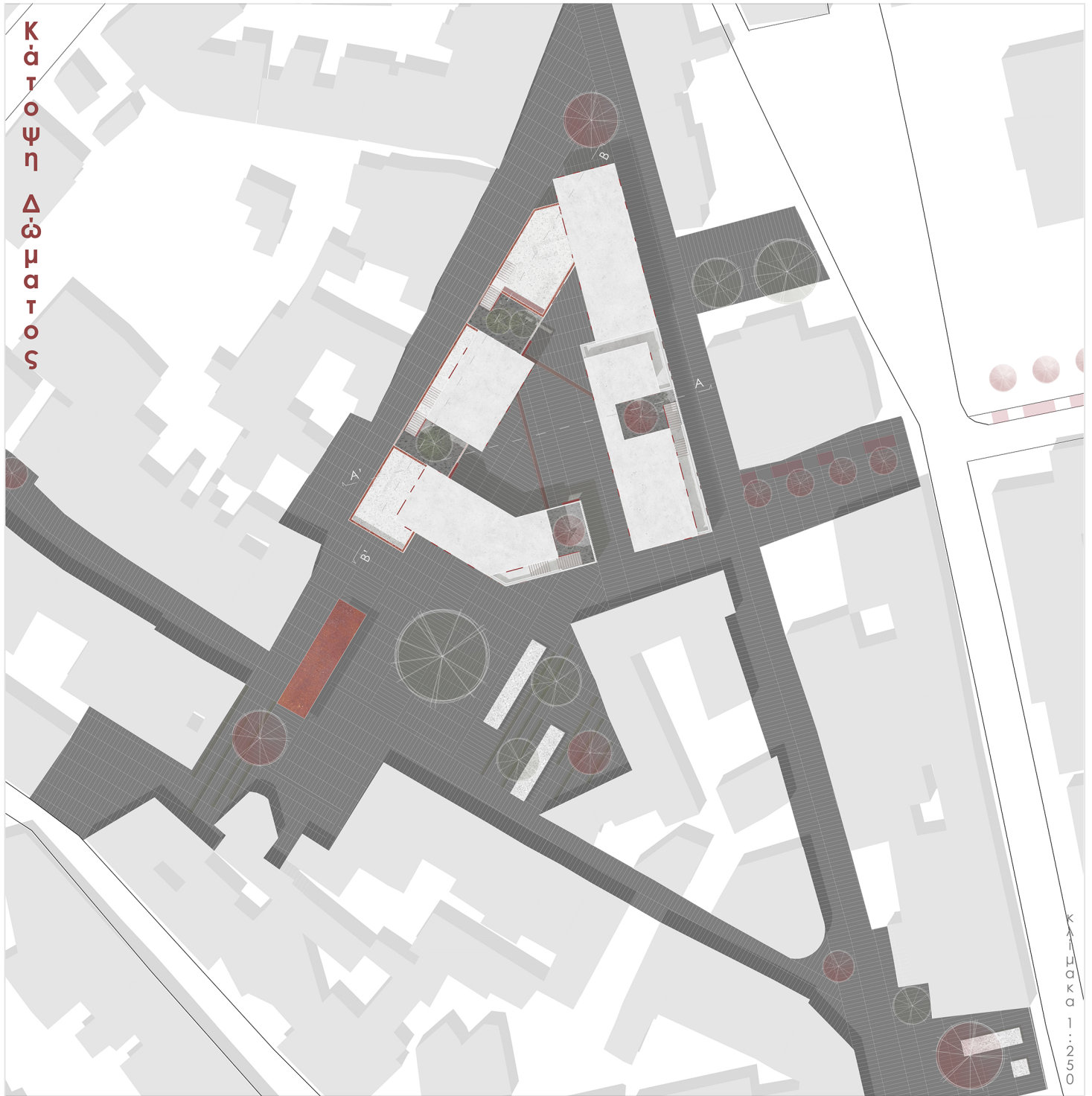
Δυτική Όψη

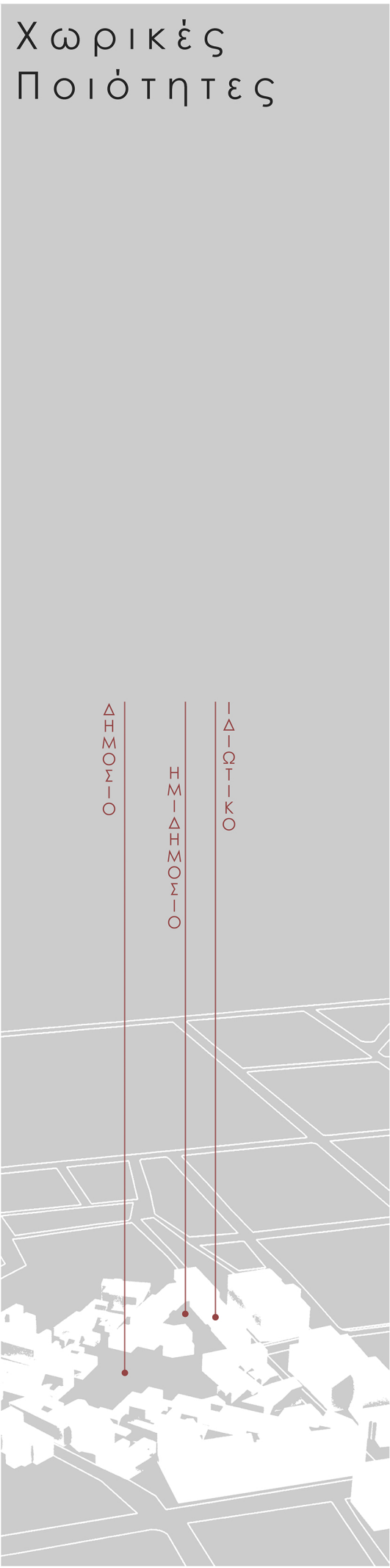
Χωρικές Ποιότητες

Χρήσεις Τετραγώνου

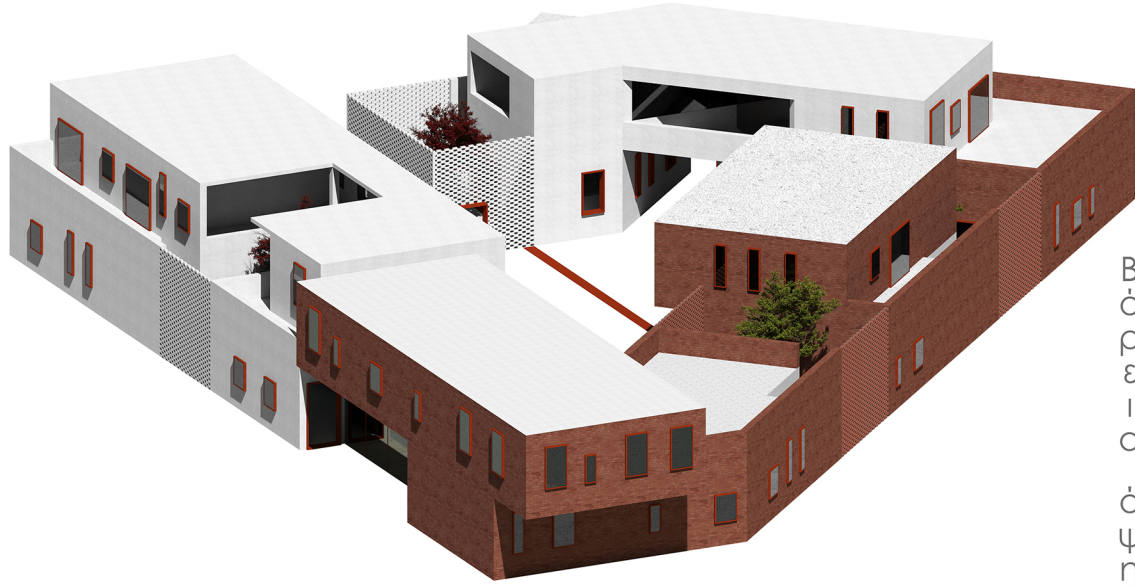
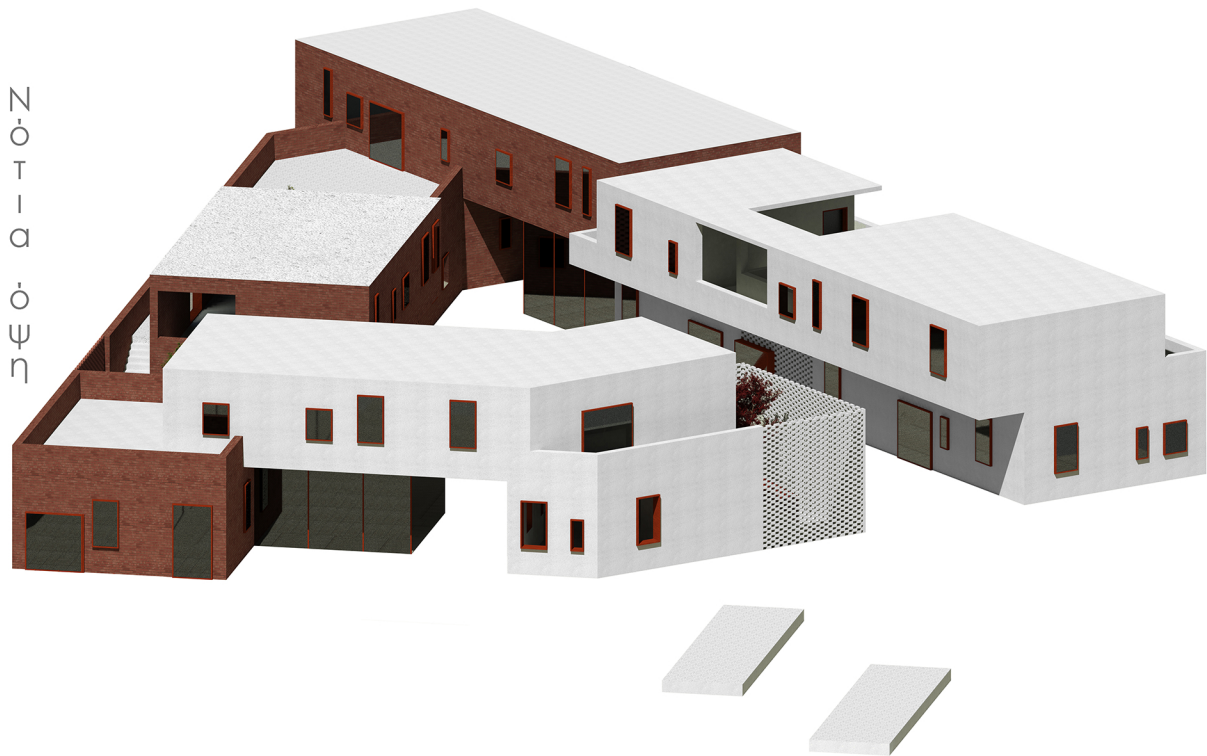
υπαίθρια εκτόνωση ορόφου

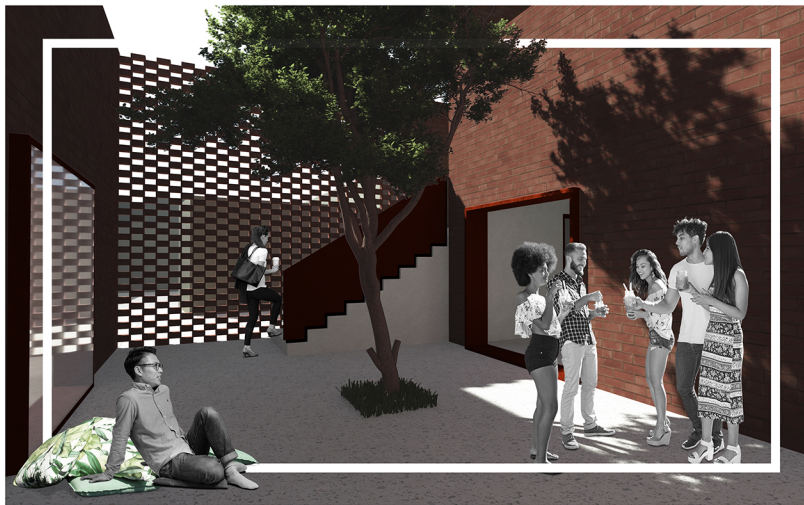
πλατεία Βαφέ

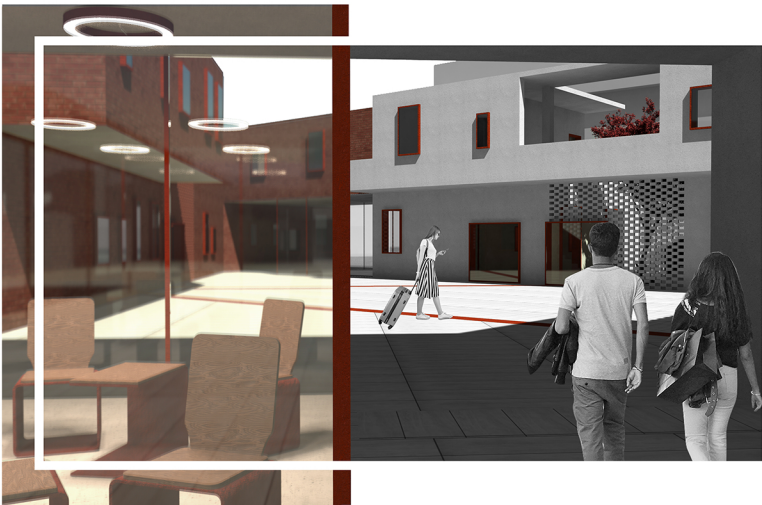
αίθριο στο χόστελ

αυλή πολιτιστικού κέντρου

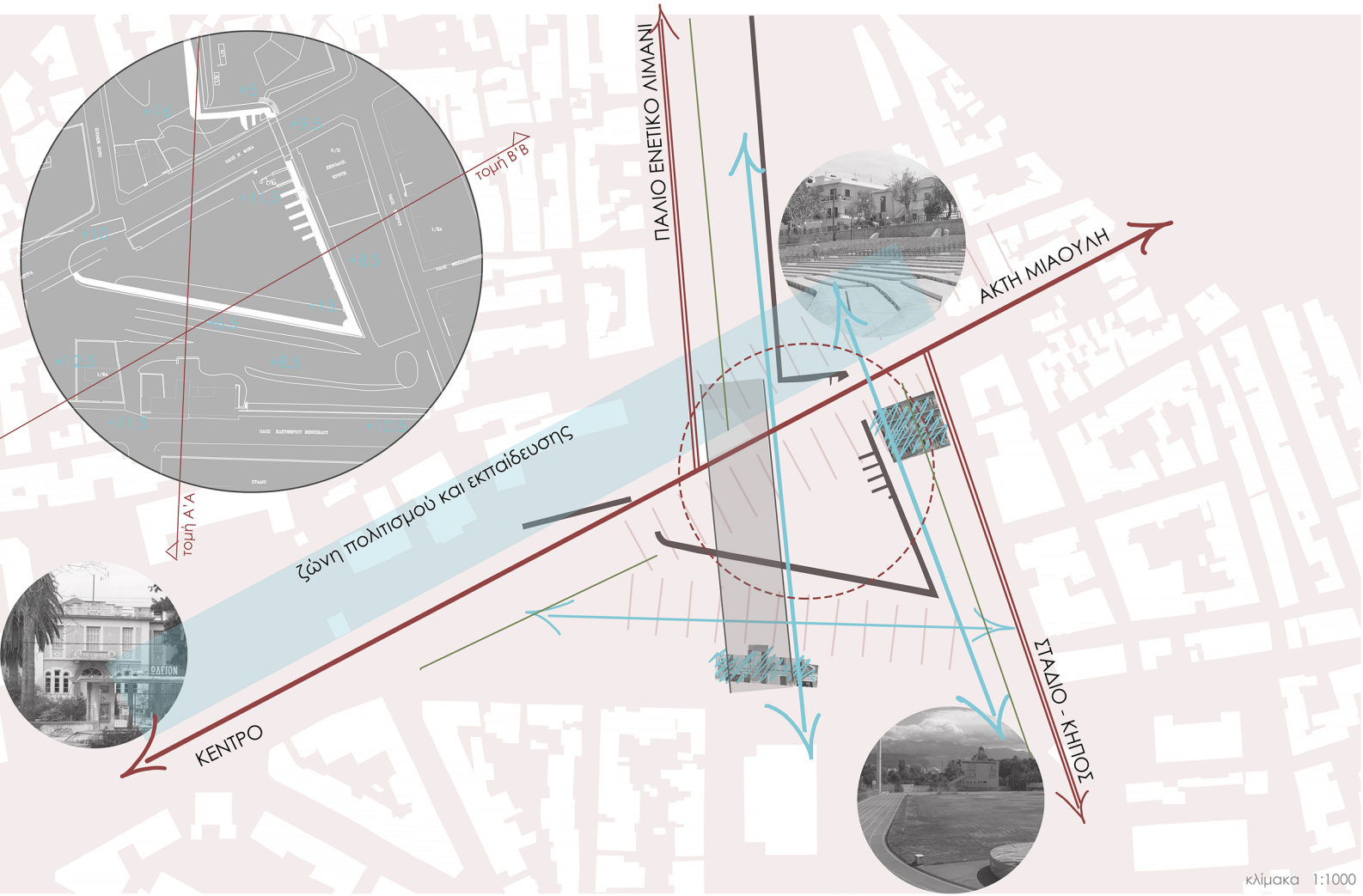
στοά και εσωτερικό τετραγώνου

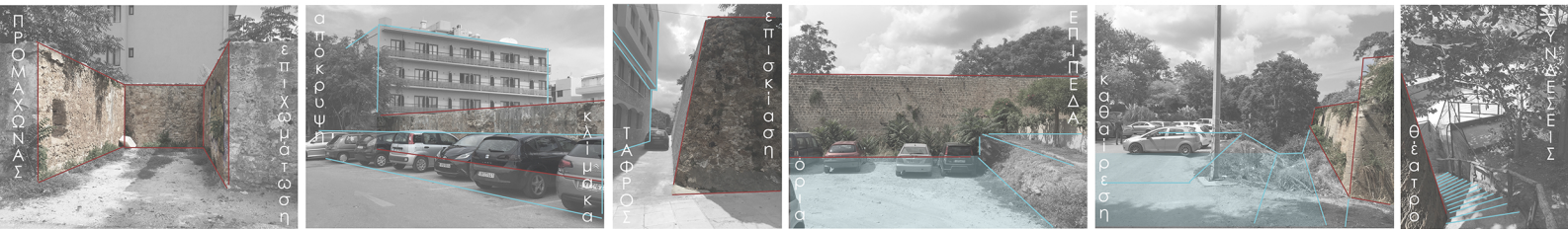
υπαίθρια εκτόνωση ορόφου

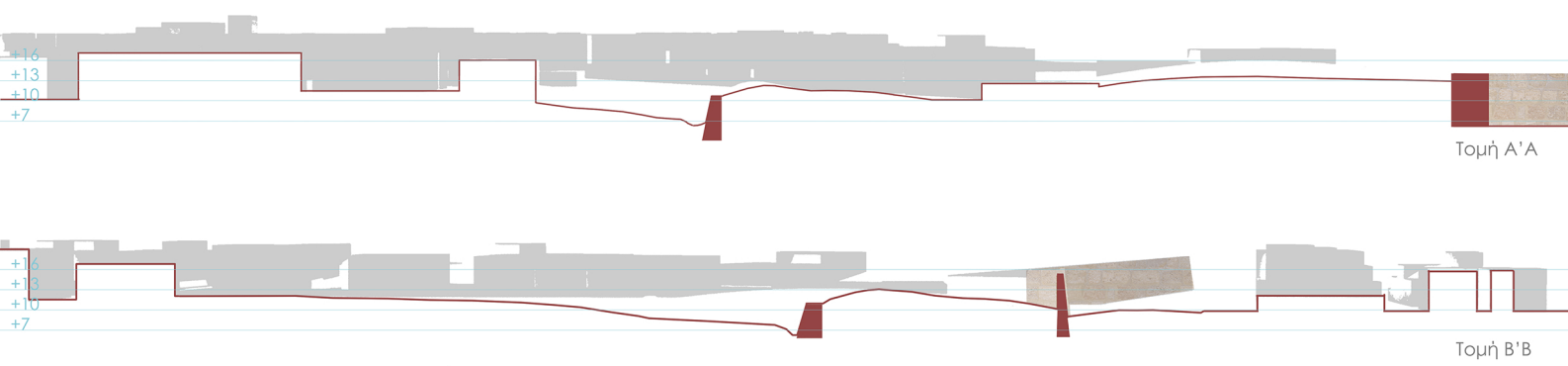
Προμαχώνας Santa Lucia - Τάφος

Χωρικές σχέσεις

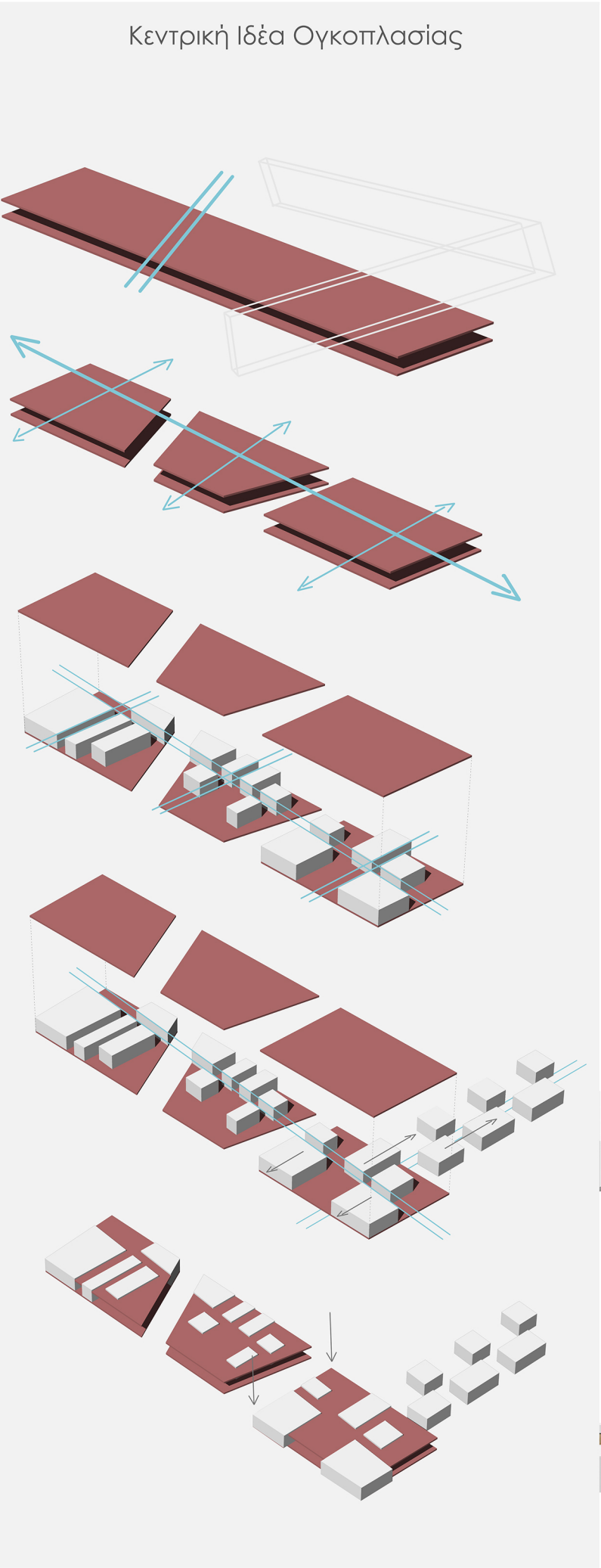
Ανάγλυφο περιοχής

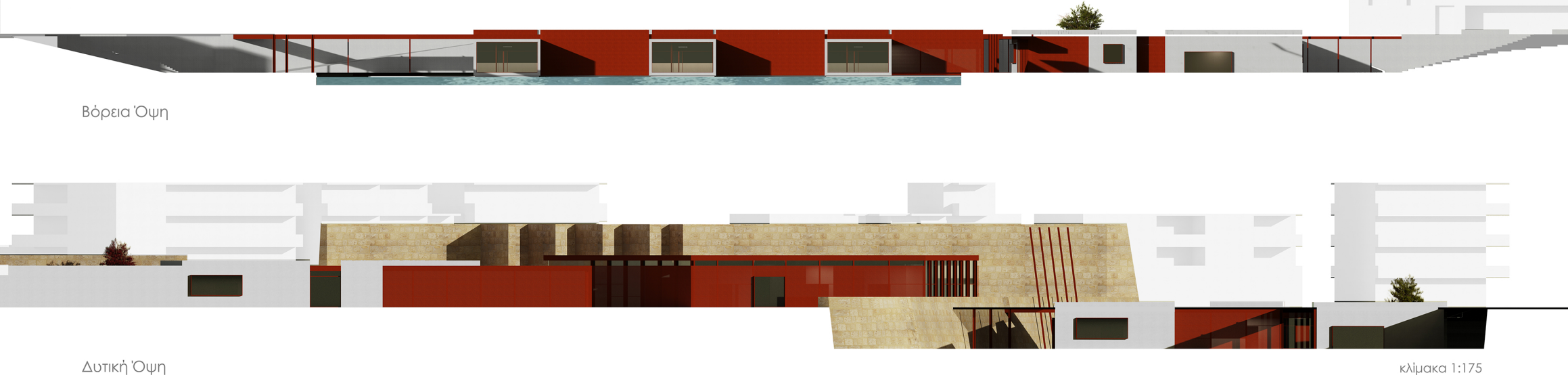
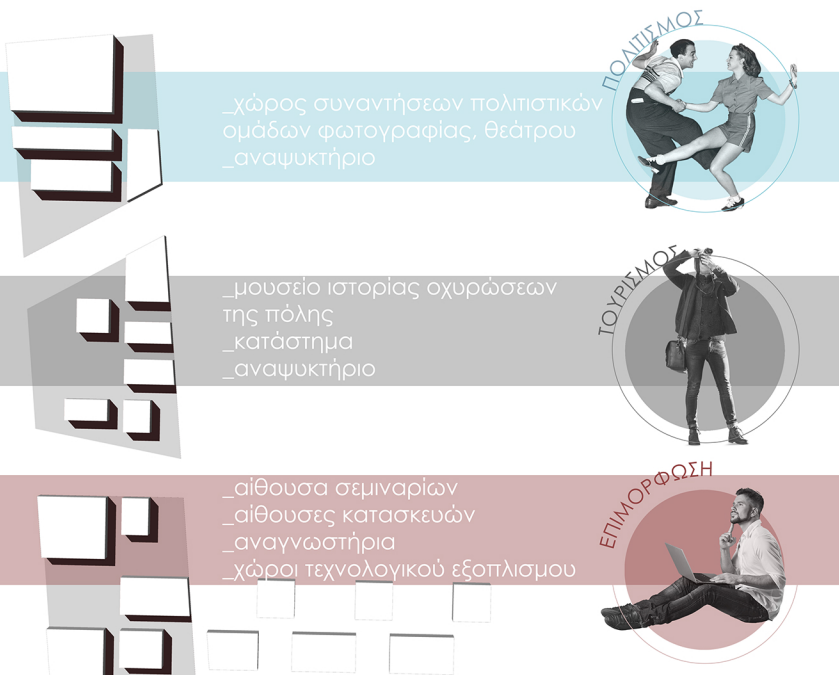
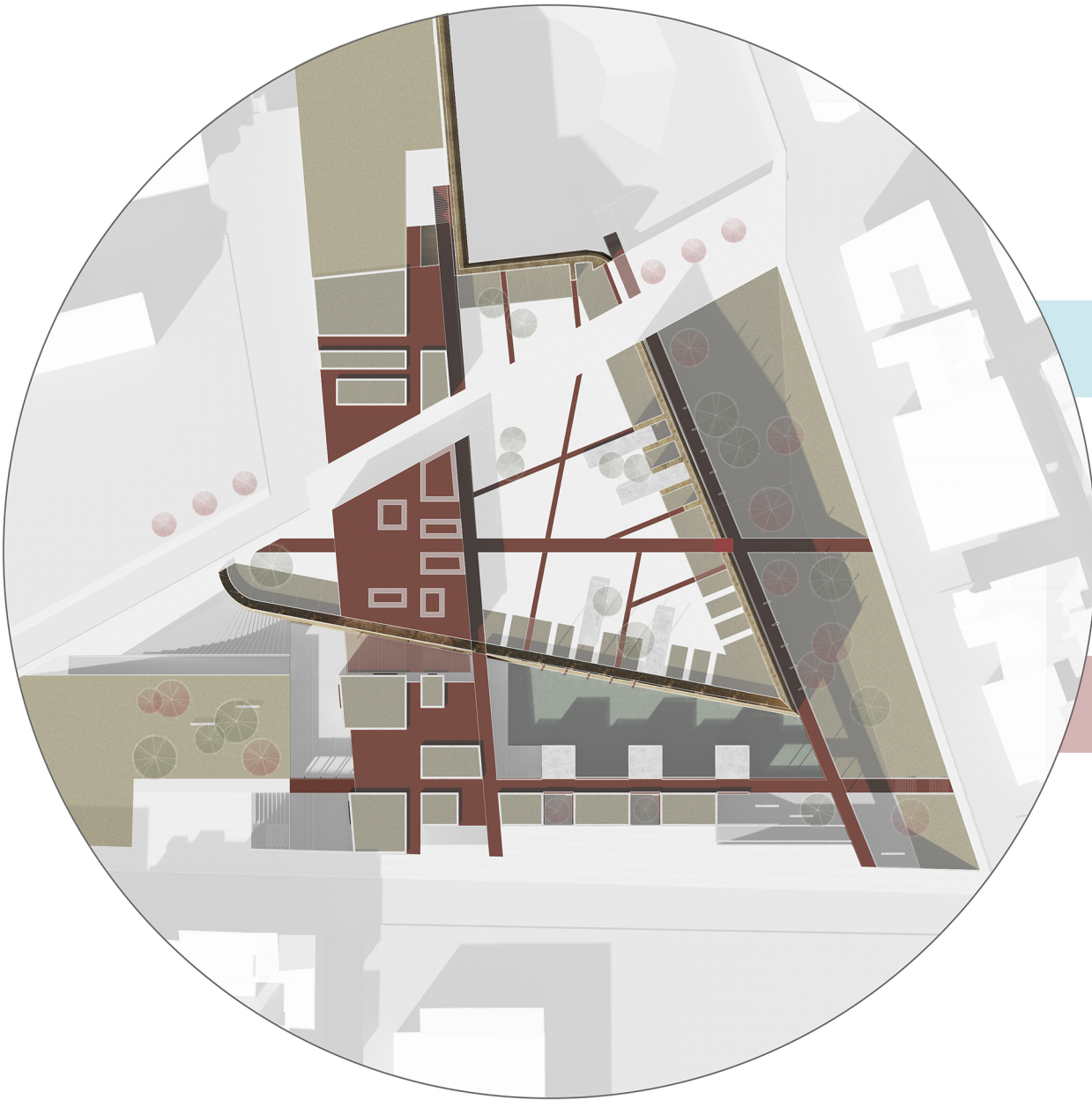
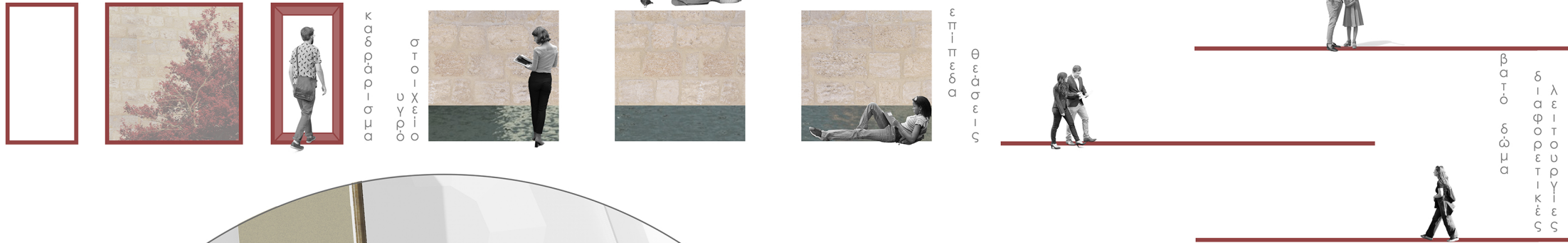
Ιστορική εξέλιξη Προμαχώνα

Πρόταση Προμαχώνα

Κάτοψη Δώματος
Κλίμακα 1:500

Επιμύρφωση

Χρησις επιμωφησης

Πολιτισμός

Τουρισμός

Επιμόρφωση

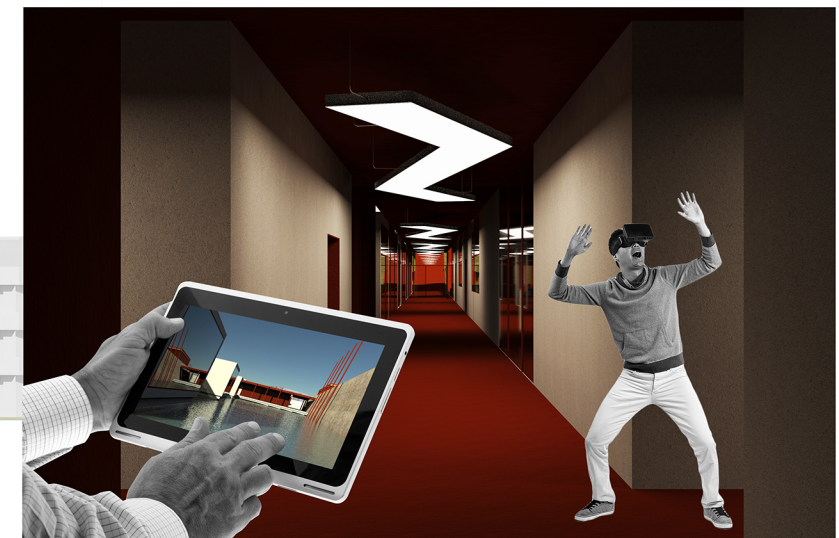
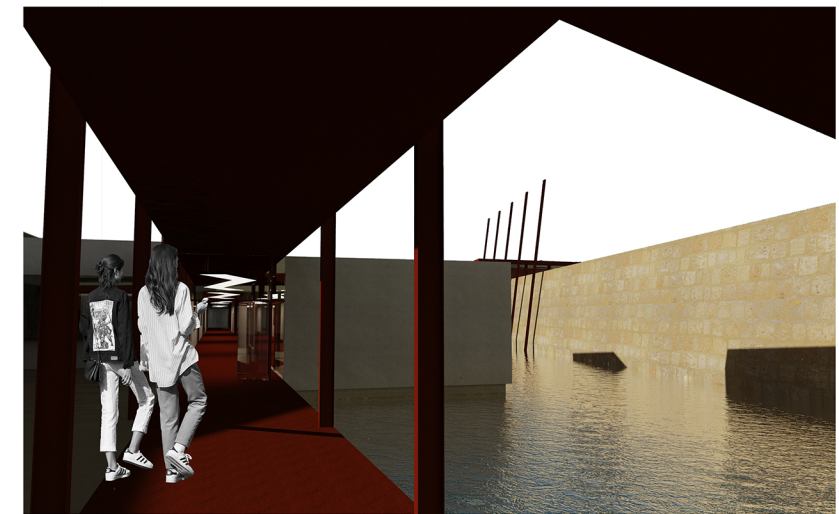

Τομή Α'Α

κλίμακα 1:175

ΚΑΤΟΨΗ ΥΠΟΣΚΑΦΟΥ

κλικά 1:250

Πολιτισμός και Τουρισμός

Χρήσεις Πολιτιστικού και Τουριστικού

ανάπαυση - εστίαση

αίθουσες φωτογραφίας

αίθουσες θεάτρου

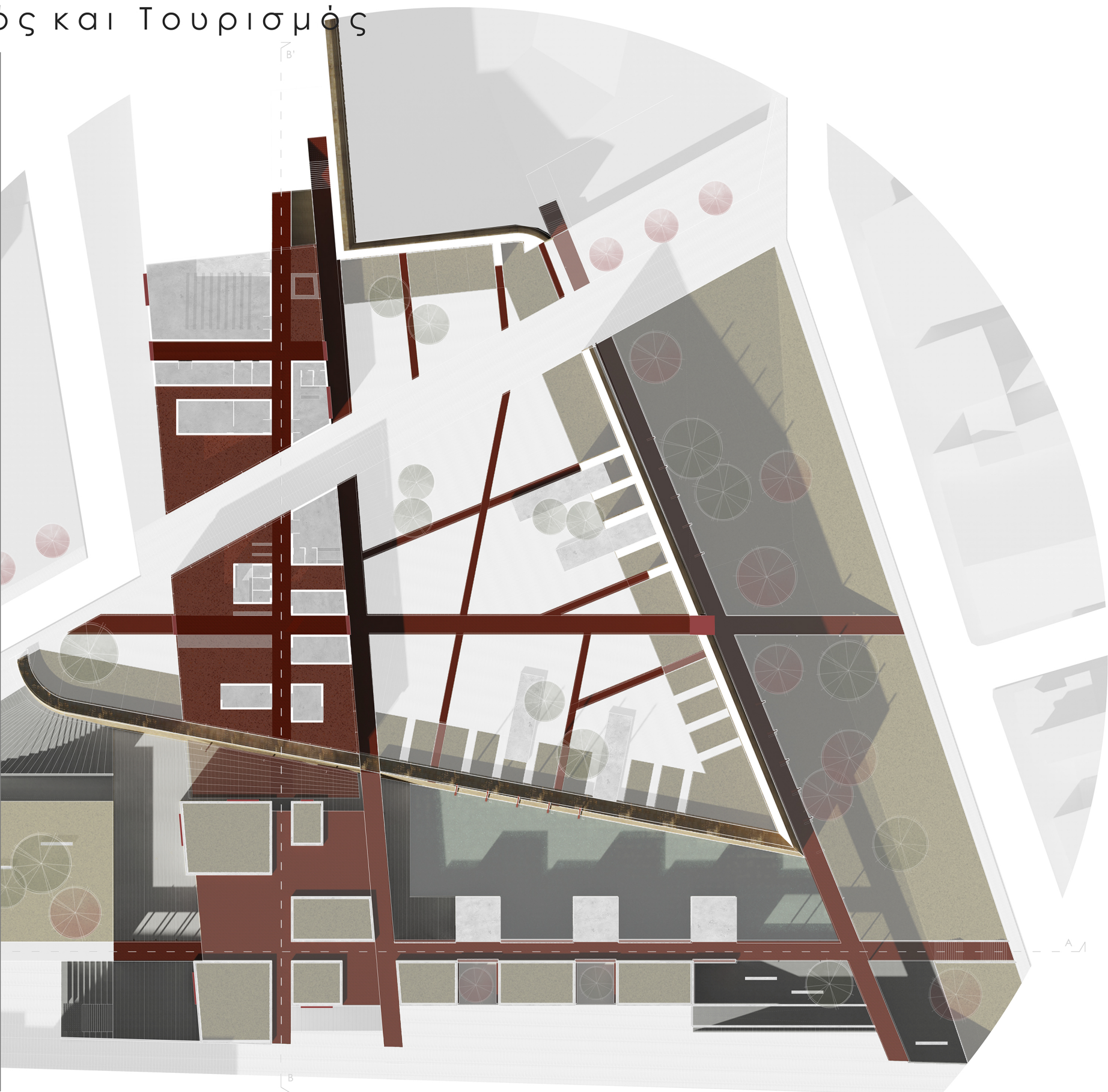
κατάστημα

χώροι εκθεμάτων

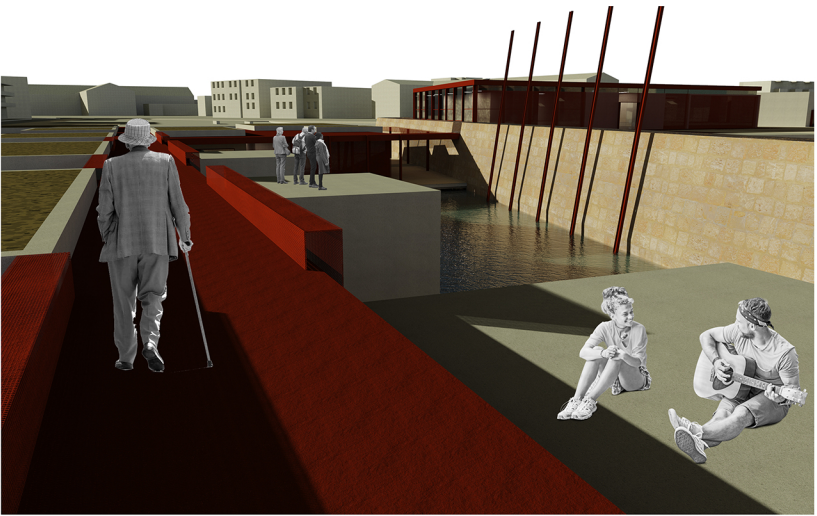
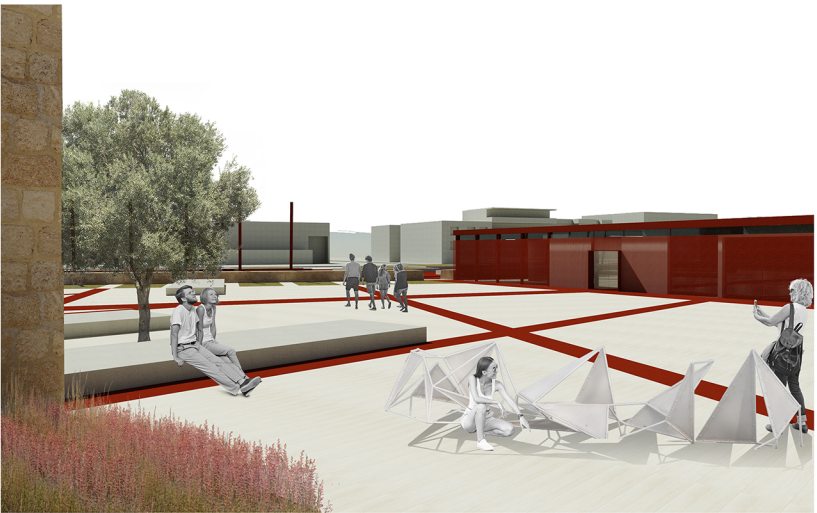
Πολιτισμός

Τουρισμός

Επιμόρφωση

Κάτοψη Ισογείου
Κλίμακα 1:250

Τομή Α'Α
κλίμακα 1:175

Φωτορεαλιστικές Απεικονίσεις

